

GRUP SALUT

CONSELL MUNICIPAL DE BENESTAR SOCIAL

2ª. Reunió : Dimarts 20 de gener de 2009, a les 16:30 h

Idees que han sorgit de la presentació "Consideracions entorn la inclusió de la vacunació contra el virus del Papil·loma humà", realitzada pel Dr. Andreu Segura Benedicto.

En aquesta sessió i donada l'actualitat del tema es debaten les consideracions entorn la inclusió de la vacunació contra el virus del Papil·loma humà. Es dona en primer lloc informació genèrica d'aquest virus (tipus o classificació, transmissió...) i algunes dades de freqüències de casos o infeccions a diferents països, de la mortalitat que provoca (càncer de cèrvix), etc. També es tracten algunes incògnites sobre la vacuna (possibilitat de reaccions adverses, eficàcia...). "les recomanacions de la ponència de vacunes" del Ministerio de Sanidad y Consumo. I també es tracten altres aspectes com són l'element cost-oportunitat, el preu de la vacuna, els guanys o beneficis que suposa la vacunació i les pèrdues, les qüestions ètiques...

Al final es plantegen unes consideracions per a l'Ajuntament:

- Què pot fer l'Ajuntament?
- Quina és la incidència i la mortalitat a Barcelona?
- Avalua la qualitat de la prevenció secundària?
- Quina informació facilita? Es pot millorar?
- Disposa d'un programa de prevenció global? Es pot fer?

DEBAT

Del debat que es realitza en el grup sorgeix la consideració, que donada l'actualitat del tema i la necessitat (o condicionant) d'aplicació de terminis curts

per emprendre actuacions en relació a la vacunació, cal fer les propostes ara i no esperar a finals de curs en el decurs del Plenari del Consell Municipal de Benestar Social. Per aquest motiu s'acorda fer un document on es reflecteixi el posicionament del grup i les seves propostes , i un cop aprovat a la Permanent del Consell, fer-lo arribar a les autoritats sanitàries i educatives pertinents. (us adjuntem el document).

De forma molt resumida alguns dels temes o aspectes que sorgeixen en el debat són:

- Cal des de la política promoure una funció educadora vers la població, assessorats per tècnics i amb dedicació de recursos econòmics, per tal de emprendre accions o mesures de foment d' hàbits saludables, front la cultura del Consum sanitari "de panacea".
- Demanar a l'Ajuntament que avalui l'efectivitat de la prevenció secundària del càncer de coll uterí, a la ciutat de Barcelona.
- Manca una autoritat sanitària científica(que garanteixi una independència, sigui multidisciplinari...) per tal de poder prendre decisions polítiques o gestores , acompanyades d'informació per a la població. .
- S'insisteix molt amb la idea de garantir l'objectivitat de la informació que es dóna en relació al virus del Papil·loma humà, la vacunació.
- Respecte als joves cal treballar molt més la idea de la importància de l'ús de preservatius en les relacions sexuals, com a principal element de prevenció.
- Insistir i acompanyar més la mesura de la vacunació amb accions informatives, pels joves, per les famílies i la ciutadania en general. És important no crear alarma social i aprofitar els espais o taules participatives que existeixen, com per exemple els Consells de salut de districtes, per abordar aquest temes, donar informació clara i poder debatre-ho .

SOBRE LA VACUNA DEL VIRUS DEL PAPIL·LOMA HUMÀ

El Grup de Salut del Consell Municipal de Benestar Social de l'Ajuntament de Barcelona ha revisat el procés d'incorporació de la Vacuna del Virus del Papil·loma Humà (VPH) al calendari vacunal de les diferents Comunitats Autònomes i les seves implicacions. A Barcelona, com a la resta de Catalunya, s'ha iniciat la vacunació a les nenes de 6è curs d'Educació Primària (11-13 anys) a les pròpies escoles.

El Grup de Salut conclou que aquesta vacuna tindrà probablement un rendiment sanitari relativament modest, que trigarà més de 30 anys en fer-se notar. Constata que el seu cost econòmic és considerable. Comprova que gairebé tots els països desenvolupats d'Europa i Amèrica del Nord han incorporat la vacuna (malgrat algunes crítiques d'experts), i que en canvi, no s'aplicarà gaire als països d'Amèrica Central i del Sud, d'Àsia i d'Àfrica, que concentren la major mortalitat i incidència causada pel VPH a través del càncer de coll d'úter. Tot i així, la probable aparició de noves vacunes que incorporin més soques del virus podria millorar el rendiment de la vacuna en el futur.

La decisió del Departament de Salut de centrar la vacunació a 6è de Primària es justifica perquè la infecció pel VPH es concentra en el període d'inici de les relacions sexuals, la vacuna no és útil si ja s'ha produït la infecció, i en aquesta edat és molt improbable que s'hagin iniciat les relacions sexuals i per tant, la infecció pel VPH. Les nenes més petites poden ser vacunades en anys successius. No sembla justificable per ara estendre la vacunació a edats més avançades, tot i que les famílies poden optar per fer-ho individualment, finançant-ho amb recursos propis (aquelles que disposin de recursos econòmics suficients donat l'elevat cost de la vacuna). Això però, es constata que aquest tema genera angoixes i preocupacions, i que circulen recomanacions i propostes contradictòries generades per diversos professionals sanitaris en l'entorn de les famílies, que caldria corregir.

En aquest sentit considerem que caldria informar apropiadament a la família i a les nenes vacunades per tal d'evitar una sensació de falsa seguretat a través de la vacuna envers el càncer de coll d'úter i envers altres infeccions de transmissió sexual. La vacuna no és una panacea universal. El fulletó editat pel Departament de Salut sembla raonable, però podria complementar-se amb més informació que dimensionés correctament la situació envers a les formes de prevenció d'aquest tipus de càncer i els efectes de la vacuna. Es recomana que la informació que pugui promoure tant l'Ajuntament com el Departament de Salut, remarqui que la prevenció més bàsica especialment en els joves, és l'ús del preservatiu.

El Grup de Salut considera important que en el marc d'aquesta política vacunal, s'avaluïn també les dimensions del problema del càncer a la ciutat i la seva prevenció, especialment el càncer de coll d'úter i les citologies de cribratge. El Grup demana que l'adopció de noves accions preventives es recolzi en valoracions rigoroses i en un debat social més ordenat i ampli.

Per aquestes raons el Grup de Salut insta a la Presidència del Consell a recollir aquestes preocupacions i consideracions, i a fer-les arribar als responsables de Salut i Educació de l'Ajuntament, la Generalitat, i als Consorcis Sanitari i d'Educació de Barcelona, així com als òrgans de participació de salut i educació a la ciutat, cobrint els diversos districtes, i altres parts implicades en l'àmbit de la dona i joventut. I es demana que des de l'Ajuntament es prengui un paper proactiu, en tot allò que pugui estar al seu abast.

Grup de Salut del Consell Municipal de Benestar Social

Barcelona , febrer 2009.